

Spotkanie przedstawicieli organizacji pozarządowych w Wojcieszycach

W dniach 10-12 stycznia 2025 roku w hotelu Kyriad w Wojcieszycach spotkali się przedstawiciele organizacji pozarządowych. Wzięli oni udział w seminarium „Doświadczenia we współpracy organizacji pozarządowych na polsko-saksońskim pograniczu”. Reprezentujący poszczególne organizacje dzielili się swoimi doświadczeniami w organizacji różnego rodzaju przedsięwzięć skierowanych do mieszkańców swojego regionu.

Tomasz Żółkiewicz z Fundacji Natura Polska przedstawił projekt pt. „10 lat doświadczeń dla współpracy sektora NGO na polsko-saksońskim pograniczu”.

Foto: Krzysztof Tęcza

W swoim wystąpieniu uzasadnił celowość podejmowania współpracy transgranicznej. Przeciętny bowiem człowiek nie do końca wie co taka współpraca daje dla niego. A jak się okazuje daje wiele. Przede wszystkim stwarza szansę na dalszy rozwój, ułatwia pozyskiwanie wiedzy poprzez wymianę doświadczeń, pozwala nawiązywać nowe partnerstwa. Może na pierwszy rzut oka nie wygląda to spektakularnie ale dla miejscowej społeczności przekłada się na konkretne sprawy ułatwiające im funkcjonowanie, a w życiu codziennym na lepsze zrozumienie tego jaki wpływ na nasz byt mają podejmowane przez nas działania. I mimo, że czasami ich wyników nie widzimy od razu warto uzbroić się w cierpliwość i nie zarzucać podejmowanych działań bo one w końcu przyniosą oczekiwane przez nas zmiany na lepsze.

W kolejnej części spotkania, po krótkiej prezentacji organizacji, których przedstawiciele przybyli do Wojcieszyc, przedstawiano wiele ciekawych przykładów inicjatyw podejmowanych w różnych obszarach życia społeczności pogranicza.

I tak Jürgen Fromberg ze Stowarzyszenia GÜSA e.V. Görlitz przedstawił wyniki ich pracy na rzecz porozumienia międzynarodowego. W podejmowanych rozmowach koncentrowano się

zarówno na współczesnej problematyce obu sąsiadujących z sobą narodów ale także rozmawiano o przeszłości, o trudnych relacjach wynikających z tego co działo się kilkadziesiąt lat temu. Rozmowy te doprowadziły do redukcji uprzedzeń, zmieniły relacje współistnienia społecznego.

W ramach podejmowanych działań promuje się te przyczyniające się do zrozumienia sąsiedzkiego oraz do zmiany sposobu myślenia i działania partnerów. Ważnym jest utworzenie platformy do wspólnych rozmów, do niezbędnej komunikacji, do kontaktów sąsiedzkich.

Jak na razie wszystkie te działania przynoszą pozytywne wyniki. Do organizacji należą mieszkańcy z obu stron pogranicza. Spotykają się na licznych imprezach ale także nawiązali, i co ważne, podtrzymują kontakty indywidualne.

Foto: Krzysztof Tęcza

Organizacja Nebelchütz z Miltitz założona przez młodych ludzi podejmuje działania na rzecz poprawy życia i rozwoju terenów wiejskich. Pomagają osobom aktywnym w konkretnych wsiach, wspierają je w ich aktywności. Również wspierają mniejszość serbołużycką w kultywowaniu i promocji ich języka.

Wszystkie te działania cieszą się sporym zainteresowaniem, co przyczynia się do liczego uczestnictwa mieszkańców w kolejnych przedsięwzięciach. By pokazać, że są to imprezy rozpoznawalne, o utartych już tradycjach, podano kilka przykładów. Oto niektóre z nich: Saksońskie Dożynki, Festyn Klasztorny w Bautzen, Saksoński dzień turystyki pieszej. Organizowane są także dni specjalistyczne pobudzające zainteresowania ludności np. dla amatorów-historyków. Dużym zainteresowaniem cieszą się zajęcia z edukacji ekologicznej czy szkolenia „Od ziarna do chleba” kierowane do dzieci i młodzieży.

Bartek Malinowski przybliżył współpracę polsko-niemiecką młodzieży poprzez działalność Klubu KARATE Kontra działającego w Żarach. W tym wypadku integracja polega na zdrowej rywalizacji sportowej. Dzięki niej zawodnicy poszczególnych drużyn nawiązują kontakty sportowe ale nie tylko. Wielu zawodników zaprzyjaźnia się i podtrzymuje kontakty już w relacjach prywatnych. Drużyny odwiedzają się co pozwala ich zawodnikom poznawać kulturę sąsiada w nawiązaniu do wspólnej historii obu krajów.

Gabriela Kolaszt ze Stowarzyszenia Miłośników Kowar przybliżyła działalność swojej organizacji. Przypomniała trudności z jakimi spotykali się podczas prac przy urządzaniu swojej siedziby. Zaprosiła chętnych do wizyt w siedzibie stowarzyszenia oraz odwiedzania Kowar i zapoznawania się z ich ciekawą historią czy interesującymi imprezami tam organizowanymi.

Janusz Turakiewicz zaciekał wszystkich informacją o tworzeniu Śląskiego Szlaku Kultury Żydowskiej na Śląsku, który połączy około stu miejscowości, w których zachowały się ślady po mieszkańcach tej narodowości. Organizatorem tego wydarzenia jest Fundacja Instytut Gospodarki Turystycznej.

Foto: Krzysztof Tęcza

Międzynarodowe Centrum Spotkań St. Marienthal to organizator m.in. działań na rzecz poznawania języka polskiego przez Niemców. Dlatego utworzono tam *Centrum kompetencji języka polskiego*. Ważną sprawą dla organizacji jest także rodzina i edukacja międzypokoleniowa. Organizowane są tu spotkania „Seniorki i Seniorzy”. W ramach podejmowanych projektów prowadzone są działania na rzecz lasów, łąk, sadownictwa, edukacji ekologicznej, a także na rzecz klimatu.

Przedstawiciel Organizacji Helpton podzielił się opracowanymi przez nich innowacyjnymi metodami na wypracowanie kampanii społecznych. W ramach *Hekatonu Kreatywnych*

Kampanii Społecznych zostało zorganizowanych 5 spotkań w różnych miejscowościach. Dzisiaj metoda ta okazuje się banalnie prosta. Jednak kiedy zastosowano ją po raz pierwszy nikt nie mógł liczyć na pozytywne jej wyniki. Polega to na tym, iż zaprasza się organizacje, które zechciały podjąć się takiego przedsięwzięcia, następnie pozyskuje się ludzi mających za zadanie wypracowanie metod prowadzenia tych kampanii. Tym osobom za ich pracę przyznaje się nagrody, a nad całością czuwa wynajęty prawnik. A na końcu zaprasza się organizacje szukające rozwiązań dla siebie.

Wyniki takich działań przerosły wszelkie oczekiwania. Jako przykład można podać formę pomocy organizacji zajmującej się pomocą kobietom w kryzysie. Wymyślono dla nich hasło „Babeczki w kryzysie”. Wykonano symboliczny znaczek a głównym sposobem na pozyskanie funduszy na pomoc tym osobom było zarejestrowanie symbolu babeczki (muffinki) i podjęcie wypieków, które dzięki porozumieniu były kupowane na wszelkie spotkania dużych organizacji. I mimo że ich cena nie była niska wiedza o przeznaczeniu owych pieniędzy spowodowała duże zainteresowanie ich zakupem.

Innym przykładem jest program Silversi – Aktywny Senior polegający na znalezieniu pracy dla osób, które zakończyły już swoją aktywność zawodową. Chodzi tu jednak o znalezienie pracy o jakiej dana osoba przez całe swoje życie marzyła tak by mogła ona realizować swoje skrywane pasje.

Foto: Krzysztof Tęcza

Fundacja Arbeit ja proponuje młodym ludziom pracę w przedsiębiorstwach społecznych będących jednostkami dla których zysk firmy nie jest postrzegany jako główny cel jej działalności. Przedstawiono tu wiele przykładów takich firm działających w całej Europie. Bardzo ciekawym rodzajem działalności wykazuje się Minho Porta z Portugalii działająca w branży turystycznej. Przewodnicy oprowadzają uczestników z różnego rodzaju

ograniczeniami nie narzucając im żadnej stawki za swoje usługi. Po zakończeniu zwiedzania każdy z uczestników wrzuca „do kapelusza” ile uzna za stosowne. Może nic nie zapłacić i nikt się o to nie obrazi.

Bardzo ciekawą formą działalności organizacji Umbrella jest ekonomia współdzielenia w akcji meble dla NGO. Polega to na tym, że pozyskiwane meble są przekazywane organizacjom pozarządowym, które nie mają na to środków. W ramach współdzielenia powstają także wypożyczalnie sprzętu, które nie pobierają żadnych opłat poza zastawem w przypadku sprzętu znacznej wartości, np. scen plenerowych.

Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Jasienia „Jasieniaki” reprezentowane przez Jacka Gowdziaka zajmuje się organizacją działalności przyrodniczej. Prowadzą oni obserwacje bocianów, budują budki lęgowe, sadzą nowe drzewa, ale też tworzą przyrodniczy atlas gminy czy organizują spacer po Jasieniu.

Foto: Krzysztof Tęcza

Stowarzyszenie Second Attempt e.V. z Görlitz prowadzi wiele różnorodnych projektów ale najbardziej znane jest z obiektu Czerwona Rabryka (Centrum młodzieży i kultury społecznej). Miejsce to powstało jako realizacja zapotrzebowania młodzieży na posiadanie własnego miejsca spotkań. Urząd Miasta wyremontował jeden z obiektów fabrycznych. W ten sposób powstało miejsce niezwykle, które dla młodzieży od razu stało się miejscem kultowym. Jego nazwa Rabryka powstała od czerwonej cegły, z której jest zbudowany obiekt i polskiego słowa fabryka. Wielkim wydarzeniem będzie organizowany w dniach 15-17 sierpnia 2025 roku polsko-niemiecki Fokus Festiwal. Warto skorzystać z zaproszenia i przybyć do Görlitz w tych dniach – zachęca Julia Schlueter.

Niezwykle ciekawym wystąpieniem był wykład Czesława Fiedorowicza, który w 30 punktach wyliczył co powinniśmy czynić by przełamywać stereotypy, by nawiązywać kontakty czy przyjaźnie, by w końcu żyć jak dobrzy sąsiedzi po obu stronach granicy.

Przedstawiciele Oddziałów PTTK z Zielonej Góry, Żar i Jeleniej Góry. Foto: Krzysztof Tęcza

W spotkaniu uczestniczyli także przedstawiciele Oddziałów PTTK w Zielonej Górze, Żarach i Jeleniej Górze. Jeśli chodzi o Oddział PTTK w Jeleniej Górze, okazał się w tym gronie stowarzyszeniem o najdłuższym stażu, gdyż powstał w 1946 roku. Przez ten okres był organizatorem turystyki oferując mieszkańcom bezpłatne imprezy niemal we wszystkich rodzajach turystyki a także liczne imprezy krajoznawcze. Uczestnicy tych imprez nie tylko poznają swój region czy uczą się realizować swoje pasje samodzielnie ale także dzięki integracji międzypokoleniowej nawiązują wiele ciekawych relacji.

Oddział PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze od 55 lat zaprasza na niedzielne wycieczki „Rajdu na Raty”. Jest organizatorem spotkań krajoznawczych ale także w jego strukturach działa największe w Polsce Koło Przewodników Sudeckich. Prowadzi stałe kursy na przewodników sudeckich, posiada Regionalną Pracownię Krajoznawczą Karkonoszy, wydaje publikacje krajoznawcze, utrzymuje ponad 900 km szlaków turystycznych.

W uznaniu zasług dla upowszechniania turystyki Oddział został wyróżniony Medalem Zasłużony dla Miasta Jelenia Góra, Zasłużony dla Powiatu Karkonoskiego, „Kryształem Górskim” Szklarskiej Poręby. Dzięki podjęciu stosownych uchwał przez radnych kilka miejsc w naszym regionie upamiętnia naszą organizację. Są to „Aleja Dębowa 70-lecia PTTK” w Karpnikach, „Aleja 70-lecia PTTK” we Wleniu i „Skwer PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze.

Uzupełnieniem spotkania były dwa wyjazdy studyjne. Podczas pierwszego właściciel pałacu w Stanisławowie pan Wacław Dzida przybliżył historię tego obiektu oraz przypomniał z jakimi

wyzwaniami spotkał się podczas prac remontowych. Podczas drugiego spaceru Krzysztof Tęcza przedstawił wiele ciekawych acz mało znanych faktów historycznych jakie miały miejsce w Stanisławowie, zwłaszcza w okresie po 1945 roku oraz pokazał piękno terenu prowadząc wszystkich na szczyt Witoszy.

Foto: Krzysztof Tęcza

Dodam jeszcze, że Projekt pn. „10 lat doświadczeń dla współpracy sektora NGO na polsko-saksońskim pograniczu” został dofinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszu Małych Projektów Polska – Saksonia 2021-2027 oraz ze środków budżetu państwa. Natomiast seminarium zorganizowała Fundacja Natura Polska oraz Stowarzyszenie Güsa.

Krzysztof Tęcza